

Harry Harrison
Į VAKARUS NUO EDENO,
PIRMA KNYGA

Mokslinis fantastinis romanas

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS!!!

Naujausi mokslo duomenys rodo, jog žinduolių evoliucija paspartėjo tūkstančius kartų tik todėl, kad prieš 65 milijonus metų į Žemę smogęs asteroidas sunaikino visus dinosaurus. Tik todėl šiandien Žemėje viešpatauja žmogus, homo sapiens. O jeigu tas asteroidas būtų atskriejęs bent pora minučių anksčiau ar vėliau ir nepataikęs į mūsų planetą?? Gal tuomet šiandien Afrikoje, Australijoje bei kituose žemynuose klestėtų dinosauro civilizacija?! O kokia būtų žmogaus vieta šiame visiškai kitaip atrodančiame pasaulyje? Ar žmogaus intelektas prilygtų dinosauro intelektui? Ar žmonės būtų gigantiškų roplių vergai? O gal tik skani mėsa dinosauro pietums?..

“Jeigu tektų į negyvenamą salą pasiimti dvi knygas, rinkčiausi F.Herberto “Kopą” ir H. Harrisono “Edeną”. Jei leistų tik vieną - imčiau Harrisono “Edeną.”

Poul Anderson

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
275 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Harry Harrison - WEST OF EDEN
London, Panther books, 1985

Copyright © by Harry Harrison, 1984

Cover art copyright © by Boris Vallejo, 1999

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2003

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

*Viešpats Dievas užveisė sodą Edene, **rytuose**, ir ten įkurdino žmogų, kurį buvo padaręs.*

*Tada Kainas paliko Viešpaties artumą ir apsigyveno Nodo krašte, į **rytus** nuo Edeno.*

PRADŽIOS KNYGA

Nė viena gyvybės forma taip neklestėjo mūsų pasaulyje, kaip didieji ropliai. 140 milijonų metų jie valdė Žemę, zujo padangėse, knibždėjo jūrose. Tuo metu žinduoliai, žmonijos protėviai, tebuvo mažučiai gyvūnėliai, kuriuos medžiojo didesni, greitesni ir sumanesni ropliai.

Prieš 65 milijonus metų visa tai pasikeitė. Į Žemę atsitrenkė šešių mylių skersmens asteroidas, sukėlęs katastrofiškus atmosferinius pokyčius. Per labai trumpą laiką išnyko daugiau nei septyniasdešimt penki procentai tuo metu egzistavusių biologinių rūšių. Dinozaurų epocha baigėsi. Prasidėjo žinduolių evoliucija, ligtol slopinta 100 milijonų metų.

O jeigu asteroidas nebūtų nukritęs? Kaip mūsų pasaulis atrodytų šiandieną?

PROLOGAS: KERIKAS

Aš perskaičiau šiuos puslapius ir galiu sąžiningai patvirtinti, kad juose aprašyta tikra pasaulio istorija.

Žinoma, savo nuomonę pakeičiau ne taip jau lengvai. Galima sakyti, kad mano požiūris į pasaulį buvo gana ribotas. Gimiau mažoje trijų šeimų stovyklavietėje. Per šiltuosius metų laikotarpius mes gyvendavome šalia milžiniško, kupino žuvų ežero. Būtent su juo siejasi pirmieji mano atsiminimai. Pamenu, kaip žvelgdavau į ramų tyvuliuojantį vandenį, regėdavau gigantiškus kalnus, dunksančius kitoje telkinio pusėje, jų viršūnes, pabalusias nuo pirmojo žiemos sniego. Kai snaigės aplipdavo mūsų palapines, medžiotojai išsiruošdavo kelionėn į kalnus. Aš nekantraudamas laukiau, kada užaugsiu, nes troškau medžioti elnius ir plačiaragius jų giminaičius.

Paprastas pasaulis, sklidinas paprastų malonumų, pranyko amžiams. Viskas pasikeitė, bet ne į gerąją pusę. Kartais pabundu naktimis ir jaučiu

save betrokštanti, kad nieko tokio nebūtų įvykę. Sutinku, tai kvailos mintys, nes dabartinis pasaulis pakito visais atžvilgiais. Mano įsivaizduojama egzistencijos visuma pasirodė besanti menka realybės kertelė. Ežeras ir kalnai tebuvo maža dalis srities, priklausiusios didžiuliam žemynui, kurį supo du beribiai vandenynai. Girdėti apie vakarinių man teko, nes ten žvejodavo mūsų medžiotojai.

Taip pat buvau girdėjęs apie murgus, kurių išmokau nekęsti gerokai anksčiau, nei pirmą kartą su jais susitikau. Mūsų kūnai šilti, tuo tarpu jų - šalti. Ant mūsų galvų auga plaukai, medžiotojai želdinasi barzdas, medžiojami gyvūnai irgi turi karštą kraują bei kailius, ko nepasakysi apie murgus. Jų gyslas stingdo ledas, oda - glotni ir žvynuota, savo nagais bei iltimis jie įnirtingai plėšo grobį. Tų siaubingų milžinų reikia prisibijoti. Ir nekęsti. Žinojau, jog murgai veisiasi šiltuose vandenyse ir pietinės srities sausumoje. Jie negalėjo ištvirti atšiauraus oro, todėl mums nekėlė jokių rūpesčių.

Kaip minėjau, padėtis pasikeitė, ir su siaubin-

gais padariniais, deja, niekam nelemta susidoroti. Su didžiu gailesčiu turiu pripažinti, kad mūsų žemės tėra menkutė murgų pasaulio dalelė. Mes gyvename šiaurėje gigantiško žemyno, susijungusio su tokiu pat dideliu pietiniu kontinentu. Tuose kraštuose, nuo vieno vandenyno iki kito, knibždėte knibžda murgų.

Tačiau tai ne pati blogiausia naujiena. Už vakarinio vandenyno plyti dar didesni žemynai - ten nėra jokių medžiotojų. Vien tik murgai. Visas pasaulis priklauso jiems, išskyrus mūsų mažąją sritį.

Dabar atskleisiu jums patį kraupiausią dalyką apie murgus. Jie nekenčia mūsų lygiai taip pat nuožmiai, kaip ir mes - jų. Tai nėra trupučio mums nerūpėtų, jei tie padarai tebūtų milžiniški bukapročiai žvėrys. Likę šiaurėje, kur šalta, mes lengvai jų išvengtume.

Tačiau kai kurie murgai savo protu bei žiaurumu prilygsta medžiotojams. Nė nežinau, kiek jų tiksliai yra. Užtenka pasakyti, kad jie apgyvendino bemaž visus didžiosios Žemės kampelius.

Istorija, kurią ketinu papasakoti, nėra labai maloni, bet aš privalau ją iškloti neslėpdamas

smulkmenų.

Jūs sužinosite apie mūsų pasaulį, apie visas jame gyvenančias būtybes, apie tai, kaip medžiotojų būrys iškeliaavo vandenyno pakrante į pietus ir ką jie ten aptiko. Sužinosite, kas įvyko, kai Žemę-užtvindę-murgai pagaliau suprato, jog pasaulis priklauso ne tik jiems.

PIRMA KNYGA

1

***Isizzó fa klabra massik, den sa rinyur
owot meth alpi.***

*Spjauk žiemai į dantis, nes pavasarį ji vi-
sada išnyksta.*

Amahastas jau buvo pakirdęs, kai vandenyno paviršių nutvieskė pirmieji brėkštančios aušros spinduliai. Viršuje vis dar buvo matyti ryškiausios žvaigždės. Jis žinojo, jog tai žuvusių medžiotojų tarmos, kurios užkopdavo į dangų kiekvieną naktį. Dabar nuo kylančios saulės spruko netgi šie

paskutiniai, geriausi ir šauniausi pėdsekiai. Tiesą sakant, pietinė saulė plieskė gerokai skaisčiau negu įprasta šiaurinė, spingsinti blyškiose padangėse virš sniego patalais nuklotų miškų ir kalnų. Tai tikriausiai visiškai kita saulė. Bet nūnai, prieš pat saulėtekį, nuo vandens atsklido gaivinanti vėsuma. Kad ir kaip būtų gaila, netrukus ji atslūgs. Įsidienojus vėl užplūs karštis. Laukdamas aušros Amahastas pasikasė vabzdžių sugeltą ranką.

Iš tamsos lėtai išniro jų medinės valtys kontūrai. Ji tysojo ant smėlio, atokiau nuo sudžiūvusių jūržolių ir kriauklelių, žyminčių tolimiausią potvynio ribą. Netoli valtys vyriškis įžiūrėjo miegančių savo keturių samado narių pavidalus. Nekviesti, kartėlio atmiešti prisiminimai pakuždėjo, jog vienas iš ketveriukės, Daikenas, stovi ant mirties slenksčio. Gana greitai beliks trys bendražygiai.

Atsirėmęs į ietį pakilo senasis Ogatiras, lėtai ir skausmingai. Dėl drėgnos žemės ir šaltos žiemos gniaužtų jo rankas bei kojas nuolatos varstė mauduliai. Amahastas taip pat pašoko, rankoje gniauždamas savąją ietį. Abu vyrai priartėjo vie-

nas prie kito, žingsniuodami link vandens duobučių.

- Mūsų laukia kaitri diena, kori, - tarė Ogatiras.

- Visos dienos čia karštos, senoli. Tą galėtų išpranašauti ir vaikas. Saulė išdegins skausmą iš tavo kaulų.

Neskubėdami jiedu atsargiai nupėdino juodosios miško sienos linkui. Aukštoje žolėje šiugždėjo švelnus vėjelis; medžiuose suklego pirmieji pabudę paukščiai. Kažkokie girių gyvūnai nuėdė žemaūgių palmių viršūnes ir, minkštoje dirvoje ieškodami vandens, šalia jų iškasė duobeles, kurias praeitą vakarą medžiotojai pagilino. Dabar jose telkšojo skaidrus skystis.

- Gerk, kiek telpa, - įsakė Amahastas atsisukdamas į mišką. Už nugaros besiklaupdamas Ogatiras sunkiai sušvokštė ir įniko godžiai sriuobti vandenį.

Žinodamas, kad iš medžių tankmės gali išdygti koks nors nakties padaras, Amahastas stengėsi neprarasti budrumo. Atstatęs ietį į girios pusę, uostė drėgną orą, pritvinkusį pūvančios augmeni-

jos tvaiku, pasaldintą silpnu žydinčių naktinių gėlių kvapu. Senasis vyriškis numalšino troškulį, užleido vietą prie duobelės Amahastui ir pats trumpam tapo sargybiniu. Medžiotojas panardino veidą į ledinį vandenį, paskui apsitaškė purslais nuoga kūną nuplaudamas vakarykštės dienos purvą bei prakaitą.

- Tai turėtų būti paskutinė mūsų stovyklavietė. Kitą rytą mes privalome keliauti ten, iš kur atėjome, - mestelėjo per petį Ogatiras neatitraukdamas akių nuo krūmų bei medžių.

- Šiuos žodžius jau ne pirmą sykį girdžiu iš tavo lūpų. Bet aš nemanau, kad kelios papildomos dienos ką nors pakeistų.

- Laikas grįžti. Kiekvieną saulėlydį pažymėjau mazgelio ant savo virvės. Dienos trumpėja - aš moku tą atskirti. Saulė leidžiasi vis anksčiau, ji silpnėja ir neįstengia pakilti aukštai į dangų. Pakito ir vėjas. Netgi tu turėjai tai pastebėti. Visą vasarą jis dvelkė iš pietryčių, ko negalėtume pasakyti dabar. Ar atmeni praeitus metus? Atmeni anuometinę audrą, kuri vos nenuskandino mūsų valtys ir girioje neišvartė visų medžių? Uraganas

atslinko maždaug tokiu pat metu. Mes privalome grįžti. Šiuos dalykus prisiminti padeda mazgeliai.

- Taip, senoli, tu, be abejo, teisuus. - Amahastas persibraukė pirštais drėgnas plaukų sruogas. Šios buvo prilipusios prie pečių, tuo tarpu ilga ir šviesi jo barzda kybojo virš krūtinės. - Tačiau mūsų valtis dar ne pilna.

- Mums užteks džiovintos mėsos...

- Neužteks. Maisto reikės daugiau, jei norime išgyventi žiemą. Medžioklė nenusisekė. Štai kodėl keliavome taip toli į pietus. Mums būtina mėsa.

- Turėsime pajudėti atgal nevėliau kaip rytoj. Mūsų laukia ilgas ir labai sunkus kelias į kalnus....